

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžo/43/2015
Identifikačné číslo spisu:	6014200853
Dátum vydania rozhodnutia:	03.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200853.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľov: 1/ P. X., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., 2/ P. W., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., 3/ C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., proti odporcovi: Okresný úrad Žarnovica, katastrálny odbor, Bystrická 53, 966 01 Žarnovica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. k. V-482/2014 zo dňa 28. mája 2014, na odvolanie navrhovateľky 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/42/2014-57 zo dňa 30. októbra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24Sp/42/2014-57 zo dňa 30. októbra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmané rozhodnutie odporcu, ktorým podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v platnom znení (ďalej len „katastrálny zákon“) zamietol návrh na vklad do katastra nehnuteľností na základe Dohody o vrátení nehnuteľnosti v k. ú. Z. uzatvorenej dňa 25.05.2014 medzi navrhovateľkou 1/ ako darkyňou a navrhovateľmi 2/ a 3/ ako obdarovanými, pretože považoval dohodu o vrátení daru za nespôsobilú na vklad do katastra nehnuteľnosti.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že súd mal za preukázané, že dňa 20.11.2003 uzavreli darovaciu zmluvu podľa ustanovenia § 628 Občianskeho zákonníka P. X., rod. Z. ako darkyňa a P. W. a C. W., ako obdarovaní, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti vo vlastníctve darkyne v kat. úz. X. zapísané v LV č. XXXX a jej spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti v kat. úz. B. zapísanej na č. 5648. Vklad vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy bol povolený pod č. V 1203/2003 dňa 02.12.2003. Na nehnuteľnostiach na LV č. XXXX boli postupne evidované ťarchy. Dňa 25.04.2014 uzavreli darkyňa a obdarovaní Dohodu o vrátení nehnuteľnosti; bolo v nej uvedené, že darkyňa sa listom

z 21.03.2014, adresovaným obdarovaným, domáhala vrátenia daru, pretože obdarovaní sa k nej a členom jej rodiny správali tak, že tým hrubo porušili dobré mravy, s čím obdarovaní súhlasili a rozhodli sa dobrovoľne vrátiť darcovi dar a uzavrieť túto Dohodu o vrátení daru - všetkých nehnuteľností uvedených v darovacej zmluve. V zmysle článku 3 bod 1 Dohody o vrátení daru darca nadobudne späť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam dňom právoplatného rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k predmetu tejto dohody v prospech darcu do katastra nehnuteľností.

Vychádzajúc z relevantných ustanovení katastrálneho zákona súd konštatoval, že odporca bol povinný skúmať, či existujú dôvody brániace vkladu do katastra. Dospel pritom k záveru, že odporca rozhodol správne, ak návrh na vklad, podaný na základe Dohody o vrátení nehnuteľností zo dňa 25.04.2014, zamietol. Považoval za preukázané, že na LV č. XXXX sú evidované ťarchy, majúce za následok obmedzenie práv vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, na čo musí odporca vo vkladovom konaní prihladiť. Zápis poznámky na základe Exekučného príkazu, ako aj Upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, zakladá takéto obmedzenie v zmysle exekučného poriadku. Preto Dohodu o vrátení nehnuteľností zo dňa 25.04.2014 treba považovať za neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, ako odporujúci zákonu. Navyše v Dohode nie je zmienka o ťarchách, ktorými boli nehnuteľnosti po povolení vkladu darovacej zmluvy postupne zaťažené. Súd dospel k záveru, že zapísaním obmedzujúcich poznámok a tiarch došlo k zmene predmetu daru, ktorý už v pôvodnom rozsahu (bez tiarch) nemožno vrátiť, čo tiež spôsobuje neplatnosť právneho úkonu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, neúspešným navrhovateľom ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie navrhovateľka 2/, ktoré odôvodnila vadami konania ako i vadami rozhodnutia. Má za to, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a následne vec aj nesprávne právne posúdil. Namietala, že ak bola v čase rozhodovania o návrhu na vklad odporcovi doručená listina od exekútora, bol povinný zistiť, či predmetná listina obsahuje zákaz povinnému nakladať s nehnuteľnosťou a ak by takýto zákaz obsahovala, mal konanie o návrhu na vklad prerušiť z dôvodu predbežnej otázky podľa § 31a písm. a) katastrálneho zákona. Okrem toho zo skutkového stavu veci vyplýva, že sa darca domáhal vrátenia nehnuteľnosti prostredníctvom výzvy na vrátenie daru adresovanú obdarovaným dňa 21.03.2014 podľa § 630 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právny vzťah z darovania zanikne okamihom, keď dôjde prejav vôle darcu obdarovanému. Na základe uvedeného vznikne právo darcu k nehnuteľnosti zo zákona, a preto sa v zmysle § 34 ods. 1 katastrálneho zákona zapisuje záznamom, preto odporca mal vykonať záznam na príslušný list vlastníctva v prospech darcu. Poukázala tiež na judikatúru ústavného súdu, v zmysle ktorej mal krajský súd skúmať, či zákonom vyžadovaný súhlas bol záložným veriteľom daný.

Navrhla preto, aby z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodne, že bude vložené výlučné vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam do katastra navrhovateľa v I. rade alebo aby rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 139,82 €.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na ustanovenie § 31 ods. 1 a 3 katastrálneho zákona a uviedol, že má za to, že zapísané ťarchy a exekúcie majú za následok obmedzenie práv vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, a to bez ohľadu na skutočnosť, že upovedomenie súdneho exekútora o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, resp. exekučný príkaz boli doručené katastrálnemu odboru až keď boli vlastníckymi obdarovávaní, ktorí chcú vrátiť dar späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a z dôvodov

uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP s použitím § 246c veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), termín verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. februára 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, najvyšší súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu č. V-482/2014 zo dňa 28. mája 2014, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkým námietkami navrhovateľov uvedenými v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Po oboznámení sa so súdnym spisom a po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, vo svojom odôvodnení sa obmedzil iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenie k odvolacím námietkam odvolateľa.

Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, odporcovi bol dňa 19.05.2014 doručený návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností evidovaný pod č. V-482/14. Prílohou tohto návrhu na vklad bola listina - Dohoda o vrátení nehnuteľnosti zo dňa 25.04.2014, ktorá bola uzatvorená medzi navrhovateľkou 1/ ako darcom a navrhovateľmi 2/ a 3/ ako obdarovanými; predmetom Dohody bol podľa jej čl. I bezodplatný spätný prevod vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam z obdarovaných (každý v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1 z celku) späť do výlučného vlastníctva darcu a prijatie uvedených nehnuteľností späť do výlučného vlastníctva darcu s tým, že darca nadobudne späť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam dňom právoplatného rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva k predmetu tejto dohody darovania v prospech darcu do katastra nehnuteľností (čl. III/1). Odporca vo veci návrhu na vklad tejto dohody o vrátení nehnuteľnosti uzatvorenej dňa 25.05.2014 rozhodol rozhodnutím č. k. V-482/2014 zo dňa 28.05.2014 tak, že návrh na vklad zamietol. Rozhodol tak po preskúmaní dohody v zmysle § 31 ods. 1 katastrálneho zákona, kedy zistil, že na nehnuteľnostiach na LV č. XXXX sú evidované ťarchy, medzi iným exekučné príkazy na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva, ktoré obmedzujú vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, v dôsledku čoho dohoda o vrátení daru nie je spôsobilá na vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 katastrálneho zákona, ak sú podmienky na vklad splnené, správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne.

Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade postupovala odporkyňa v súlade so zákonom, keď po zistení, že neboli splnené podmienky na vklad, návrh zamietla. Neobstojí tu námietka odvolateľky, že malo ísť o vrátenie nehnuteľnosti prostredníctvom

výzvy na vrátenie daru adresovanú obdarovaným dňa 21.03.2014 podľa § 630 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právny vzťah z darovania zanikne okamihom, keď dôjde prejav vôle darcu obdarovanému, pretože návrh na vklad bol uplatnený na základe pripojenej Dohody, preto odporca správne skúmal jej spôsobilosť na vklad. Navyše malo ísť o vrátenie daru, medzičasom zaťaženého exekúciami, o ktorých v Dohode nie je žiadna zmienka, takže možno dôvodne predpokladať, že daryňa o tejto skutočnosti nemala vedomosť, čo spochybňuje jej slobodnú vôľu pri právnom úkone, resp. spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, ako to naznačil aj krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky proti rozsudku krajského súdu za nespôsobilé ovplyvniť právne posúdenie danej veci a preto napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že účastníkom konania nepriznal ich náhradu, nakoľko navrhovateľka 2/ nebola v konaní úspešná a odporcovi zo zákona náhrada trov konania neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.